

Obvodní soud pro Prahu 4
28. pluku 1533/29b
100 83 Praha 10 – Vršovice

DATOVOU SCHRÁNKOU

V Praze, dne 21. srpna 2023

Žalobce 1: **doc. PhDr. Ladislav Kudrna, Ph.D.**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]

Žalobce 2: **JUDr. Kamil Nedvědický**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]

Oba právně zastoupeni: **JUDr. Evou Ondřejovou, LL.M., Ph.D.**, advokátkou, ev. č. ČAK 15768
se sídlem na adrese Příčná 663/8, 110 00 Praha 1

Žalovaný 1: **Mgr. Václav Sixta, Ph.D.**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]

Žalovaný 2: **Doc. Kamil Činátl, Ph.D.**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]

Žalovaný 3: **Doc. PhDr. Jan Mervart, Ph.D.**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]

Žalovaná 4: **Mgr. Tereza Arndt**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]

Žalovaný 5: **Mgr. Jaroslav Pinkas, Ph.D.**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]

Žalovaný 6: **PhDr. Jaroslav Najbert, Ph.D.**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]

Žalovaný 7: **Mgr. Bohumil Melichar**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]

Žalovaný 8: **Mgr. Vojtěch Ripka, Ph.D.**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]

- Žalovaná 9:** **Mgr. Anna Macourková**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]
- Žalovaný 10:** **Mgr. Tereza Fenclová Mašková**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]
- Žalovaný 11:** **Mgr. Petr Sedlák, Ph.D.**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]
- Žalovaná 12:** **PhDr. Pavla Sýkorová**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]
- Žalovaný 13:** **PhDr. Michal Kurz**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]
- Žalovaný 14:** **Mgr. Josef Řídký, Ph.D.**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]
- Žalovaná 15:** **Mgr. Michaela Veselá**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]
- Žalovaný 16:** **Mgr. Jiří Maha**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]
- Žalovaný 17:** **Mgr. Martin Váňa**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]
- Žalovaný 18:** **Mgr. Peter Sokol**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]
- Žalovaný 19:** **Mgr. Roman Anýž**, dat. nar. [REDACTED]
bytem na adrese [REDACTED]

Všichni právně zastoupeni: **Pavlem Uhlem**, advokátem, ev. č. ČAK 10960
se sídlem na adrese Kořenského 1107/15, 150 00 Praha 5

Žaloba na ochranu osobnosti

Soudní poplatek bude uhrazen na výzvu soudu.

*Přílohy: plné moci k zastupování žalobců
osvědčení o registraci k DPH
dále dle textu*

I. Úvod

1. Žalobce 1 je fyzickou osobou – ředitelem Ústavu pro studium totalitních režimů (dále jen „ÚSTR“), jenž je jmenován a odvoláván Radou ÚSTR, které taktéž odpovídá, a jeho úkolem je určování strategie a cílů ÚSTR. Žalobce 2 je prvním náměstkem žalobce 1 jakožto ředitele ÚSTR, kterého zastupuje v plném rozsahu práv a povinností jako statutární zástupce, přičemž do jeho gesce spadá řízení ředitele odboru výzkumu a vzdělávání a ředitele odboru produkčního.

2. ÚSTR je organizační složka České republiky určená k vědeckému zkoumání a objasňování éry obou totalitních režimů v Československu, tj. komunismu a nacismu. Tato instituce byla ustavena ke dni 1.8.2007 zákonem č. 181/2007 Sb., který přesně vymezuje její poslání a úkoly.

3. Žalovaní jsou bývalými zaměstnanci ÚSTR, kde působili na Oddělení vzdělávání (s výjimkou žalované 9) až do doby, než se rozhodli podat hromadnou výpověď, což učinili poté, co flagrantně zasáhli do osobnostních práv žalobců a závažně poškodili ÚSTR.

4. Žalobci se touto žalobou vůči žalovaným domáhají ochrany proti neoprávněného zásahu do jejich osobnostních práv, a to konkrétně do práva na důstojnost, vážnost a čest, ke kterému došlo bezprecedentním jednáním žalovaných spočívajícím ve zveřejnění a rozšiřování dokumentu nadepsaného „*Výzva k zastavení destrukce vzdělávací činnosti Ústavu pro studium totalitních režimů*“ ze dne 15.3.2023 (dále jen „*Výzva*“), jakož i dalších navazujících příspěvků, v nichž žalovaní veřejně obvinili oba žalobce jakožto členy vedení ÚSTR (mimo jiné) z bossingu, cenzurních zákroků a nehospodárného jednání. Žalobci touto žalobou uplatňují nároky zdržovací, odstraňovací a na odčinění způsobené nemajetkové újmy.

5. Věcná příslušnost nadepsaného soudu je dána na základě § 9 odst. 1 občanského soudního řádu, neboť spor o ochranu osobnosti nelze podřadit pod žádný z případů věcné příslušnosti krajských soudů dle § 9 odst. 2 občanského soudního řádu.

6. Místní příslušnost nadepsaného soudu žalobci dovozují z § 84 ve spojení s § 85 odst. 1 občanského soudního řádu, když bydliště žalovaného 1 se nachází v obvodu Obvodního soudu pro Prahu 4. Vzhledem k tomu, že v této věci je místně příslušných několik soudů ve smyslu § 11 odst. 2 občanského soudního řádu, žalobci zvolili nadepsaný soud podle žalovaného 1, který byl ve Výzvě označen jako kontaktní osoba za všechny ostatní signatáře Výzvy, tj. žalované 2 až 19. Pro úplnost žalobci odkazují na závěry Nejvyššího soudu, dle nichž „*Směřuje-li žaloba proti více žalovaným [...] **obecným soudem v takovém případě může být obecný soud kteréhokoli ze žalovaných.***“¹

II. Vylíčení rozhodných skutečností

7. Jak již bylo uvedeno výše, všichni žalovaní jsou bývalými zaměstnanci ÚSTR, kde působili zpravidla na zkrácené pracovní úvazky, a to na Oddělení vzdělávání (s výjimkou žalované 9, která působilá na Oddělení konferencí, výstav a stálé expozice). Ode dne 1.5.2022, kdy se žalobce 1 stal ředitelem ÚSTR a žalobce 2 jeho náměstkem, byli všichni žalovaní jejich podřízenými. To znamená, že zde byl dán vztah subordinace, přičemž vztahy mezi žalobci jakožto nadřízenými osobami a žalovanými jakožto osobami podřízenými byl upraven především zákoníkem práce a platným pracovním řádem ÚSTR.

¹ Srov. usnesení Nejvyššího soudu ze dne 31.1.2017, sp. zn. 29 Cdo 5761/2016.

8. Dne 6.3.2023 byl žalobcem 1 jakožto ředitelem ÚSTR v souladu s příslušnou právní úpravou odvolán z funkce vedoucí Oddělení vzdělávání, pan Mgr. Čeněk Pýcha, Ph.D., kterému byly poté v souladu s § 73a odst. 2 zákoníku práce nabídnuty veškeré volné pracovní pozice v rámci ÚSTR, pro něž splňoval zákonnou podmínku kvalifikace a zdravotního stavu. To znamená, že pan Mgr. Čeněk Pýcha, Ph.D. nebyl „vyhozen z práce“, nýbrž pouze odvolán z vedoucí pozice a měl možnost nadále působit na ÚSTR.

9. Krátce po odvolání pana Mgr. Čeněka Pýchy Ph.D. z pozice vedoucího Oddělení vzdělávání, konkrétně dne 15.3.2023, došlo ke zveřejnění a zahájení rozšiřování Výzvy, v jejímž závěru byli podepsáni všichni žalovaní. Nutno podotknout, že pan Mgr. Čeněk Pýcha, Ph.D. nebyl signatářem Výzvy a v jednání žalovaných, které je napadáno touto žalobou, není nikterak angažován.

10. Předně žalovaní zaslali úplně znění Výzvy Radě ÚSTR, která je nejvyšším orgánem ÚSTR. Dále žalovaní začali rozšiřovat úplně znění Výzvy prostřednictvím sítě internet, a to konkrétně na (i) webových stránkách www.dejepispodtlakem.cz, které byly vytvořeny a dosud jsou spravovány právě žalovanými (formálním držitelem domény je žalovaná 15), nebo také (ii) webových stránkách www.blisty.cz. Dále o Výzvě referovala mnohá celostátní média, a to například (i) iROZHLAS (ii) Novinky.cz, a (iii) CNN Prima News. Takto vyvolaná mediální smršť se samozřejmě nevyhnula ani sociálním sítím a tato obsah Výzvy byl proto šířen i na nejméně frekventovanější sociální síti Facebook.

Důkaz:

- Příloha č. 1 Dopis adresovaný Radě ÚSTR ze dne 15.3.2023 ručně podepsaný všemi žalovanými*
- Příloha č. 2 Výpis z registru doménových jmen .cz pro doménu dejepispodtlakem.cz*
- Příloha č. 3 Kopie Výzvy uveřejněné na webových stránkách www.dejepispodtlakem.cz dne 15.3.2023*
- Příloha č. 4 Článek Britských listů „Dějepis pod tlakem: Nedopustíme, aby mladí lidé přišli o možnost vytvořit si na dějiny 20. století kritický názor“, datum publikace 24.3.2023*
- Příloha č. 5 Článek iROZHLAS „Zaměstnanci Ústavu pro studium totalitních režimů si stěžují na jednání ředitele. Vedení obvinění odmítá“, datum publikace 15.3.2023*
- Příloha č. 6 Článek Novinky.cz „Historici z ÚSTR se bouří proti vedení, mluví o šikaně a cenzuře“, datum publikace 15.3.2023*
- Příloha č. 7 Článek CNN Prima News „Bossing a cenzura v ÚSTR? Obvinění se řeší přes média, nejsou ničím podložena, říká Stehlík“, datum publikace 22.3.2023*

11. Výzva obsahuje celou řadu nepravdivých a zavádějících skutkových tvrzení a obvinění, jakož i nepřípustnou excesivní kritiku bez dostatečného pravdivostního základu, týkající se obou žalobců jakožto statutárních zástupců – vedení – ÚSTR. Již samotný **nadpis Výzvy** bez dalšího implikuje, že se žalobci mají dopouštět „*destrukce vzdělávací činnosti ÚSTR*“. V **úvodním odstavci Výzvy** jsou pak žalobci nařčeni z toho, že řada jejich rozhodnutí údajně ohrožuje plnění cílů, k nimž byl ÚSTR zřízen, a dále žalovaní tvrdí, že informují o situaci veřejně, jelikož údajně „*zřízení nápravy nesnese odkladu kvůli hrozícím, ale i již nastalým škodám*“, a to aniž by konkrétně uvedli, jaké škody měly ÚSTR v důsledku jednání žalobců vzniknout. Úvodní odstavec Výzvy odkazuje širokou veřejnost k návštěvě webových stránek www.dejepispodtlakem.cz. Následující text Výzvy pak obsahuje mnoho výroků, které flagrantně zasahují do osobnostních práv žalobců.

12. V **odstavci č. 1 Výzvy** žalovaní obviňují žalobce z bossingu, kterým se rozumí nepřipustné šikanózní jednání a systematický nátlak vedoucího zaměstnance vůči podřízeným, a vytváření „*toxického pracovního prostředí*“. Výběrové řízení na pozici nového vedoucího Oddělení vzdělávání vyhlášené po odvolání dosavadního vedoucího pana Mgr. Čeňka Pýchy, Ph.D., jež proběhlo zcela v souladu s příslušnými právními předpisy, žalovaní označují bez jakéhokoliv odůvodnění za „*nelegitimní*“ a snaží se tímto nekalým způsobem vyvzdorovat návrat odvolaného bývalého vedoucího.

13. V **odstavci č. 2 Výzvy** žalovaní osočují žalobce, kteří jsou vrcholnými představiteli ÚSTR a jeho vedení, z „*cenzurních zákroků*“, „*omezování svobody bádání*“, znemožňování distribuce a prezentace knihy *13 objektů z (ne)šťastného muzea* a znemožňování prezentace digitální aplikace HistoryLab.cz na události European Innovation Days in History Education, přičemž dokonce uvádí, že vedení ÚSTR mělo v této věci vydat „*nepochopitelný zákaz*“. Závěrem tohoto odstavce žalovaní uvádí, že těmito tvrzeními (avšak nikterak nedoloženými) prohřešky žalobci údajně porušují základní standardy vědecké práce a poškozují mezinárodní reputaci i pozici ÚSTR mezi ostatními výzkumnými a vzdělávacími institucemi.

14. V **odstavci č. 3 Výzvy** žalovaní tvrdí, že žalobci mají ohrožovat rozvoj historického vzdělávání v České republice a označují žalobce jakožto vrcholné představitel ÚSTR a jeho vedení za „*nekompetentní*“. V odstavci č. 4 Výzvy pak žalovaní obviňují žalobce z „*nehospodárnosti*“ při vedení ÚSTR a ohrožování externě financovaných projektů i grantů. Poté žalovaní opět uvádí, že se žalobci mají podílet na „*destrukci vzdělávací činnosti OV*“, což má vyústit až v neschopnost ÚSTR dostat svým závazkům a vznik škod. Těmito všemi výroky žalovaní prakticky implikují implikují, že se žalobci dopouští trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku ve smyslu § 220 trestního zákoníku.

15. V **závěru Výzvy** poté stojí, že žalovaní jsou schopni veškeré skutečnosti zmíněné ve Výzvě řádně doložit a konkrétně obhájit Radě ÚSTR na jednání konaném dne 22.3.2023. Nicméně, navzdory tomuto tvrzení žalovaní nepředložili Radě ÚSTR ani žádnému jinému orgánu do dne podání této žaloby vůbec ničeho. Naopak Rada ÚSTR na svém jednání konaném dne 22.3.2023 po projednání této záležitosti jednomyslně podpořila vedení ÚSTR, tzn. oba žalobce, když v jejich jednání a postupech nespátrovala žádná pochybení.

Důkaz:

Příloha č. 8 Zápis z 2. neveřejného jednání Rady ÚSTR konaného dne 22.3.2023

16. Bezprostředně poté, co byla Výzva zaslána Radě ÚSTR, zveřejněna na několika webových stránkách a dále rozšířena v médiích a na sociálních sítích, se žalobci jakožto statutární zástupci – vedení – ÚSTR ohradili vůči veškerým nepravdivým obviněním a nepřipustné excesivní kritice obsaženým ve Výzvě a vyzvali všechny žalované jakožto signatáře Výzvy prostřednictvím kontaktní osoby, kterou byl žalovaný 1, k vysvětlení jejich postupu a předložení podkladů prokazujících velmi závažná tvrzení obsažená ve Výzvě. Žalovaní však ani v návaznosti na tuto výzvu nevysvětlili a nepředložili absolutně ničeho.

Důkaz:

Příloha č. 9 Dopis žalobců adresovaný Mgr. Václavu Sixtovi, Ph.D. ze dne 15.3.2023

17. Protiprávní činnost žalovaných vůči žalobcům pokračovala i po zveřejnění výzvy, kdy například ve veřejném příspěvku ze dne 16.3.2023 nadepsaném „*Trváme na znění Výzvy v jejím plném*“

rozsahu“, který byl uveřejněn a je dosud dostupný na webových stránkách www.dejepispodtlakem.cz, žalovaní rekapituluji a zdůrazňují zásadní nepravdivá obvinění vznesená vůči žalobcům, a to především z bossingu, cenzurních praktik a nehospodárnosti. Dále ve veřejném příspěvku ze dne 23.3.2023 nadepsaném „Oddělení vzdělávání ÚSTR: Rada nechtěla vidět důkazy, vedení systematicky nemluví pravdu“ žalovaní obviňují žalobce jakožto členy vedení ÚSTR z uvádění nepravdivých informací, a především pak osočují žalobce 1 z toho, že údajně „cenzuru a bossing bud’ inicioval, prováděl anebo schvaloval“, opět aniž by k prokázání tohoto difamačního tvrzení čehokoliv doložili.

Důkaz:

Příloha č. 10 Kopie příspěvku „Trváme na znění Výzvy v jejím plném rozsahu“, uveřejněného na webových stránkách www.dejepispodtlakem.cz dne 16.3.2023

Příloha č. 11 Kopie příspěvku „Oddělení vzdělávání ÚSTR: Rada nechtěla vidět důkazy, vedení systematicky nemluví pravdu“, uveřejněného na webových stránkách www.dejepispodtlakem.cz dne 23.3.2023

18. V dubnu 2023 se pak žalovaní rozhodli podat hromadnou výpověď, o čemž samozřejmě opět referovali na svých webových stránkách www.dejepispodtlakem.cz a také do médií, aby došlo k další skandalizaci této záležitosti a násobení poškození žalobců.

Důkaz:

Příloha č. 12 Kopie příspěvku „Zaměstnanci Oddělení vzdělávání ÚSTR podali výpovědi, ve své práci budou ale pokračovat.“, uveřejněného na webových stránkách www.dejepispodtlakem.cz dne 21.4.2023

19. Žalobci nemohli ponechat výše popsanou protiprávní činnost žalovaných bez reakce, a proto jim dne 18.4.2023 zaslali první předžalobní výzvu, prostřednictvím které se ohradili vůči nepravdivým difamačním skutkovým tvrzením a nepřípustné excesivní kritice zveřejňované a rozšiřované žalovanými, a dále je vyzvali k upuštění od dalších zásahů do osobnostních práv žalobců, odstranění již způsobených následků a písemné omluvě. Žalovaní prostřednictvím jejich právního zástupce však odpověděli na první předžalobní výzvu tak, že veškeré požadavky žalobců označili za neoprávněné a nedůvodné.

Důkaz:

Příloha č. 13 První předžalobní výzva ze dne 18.4.2023

Příloha č. 14 Článek Deníku N „Vedení ÚSTR požaduje od pracovníků veřejnou omluvu, ti si za tvrzeními stojí“, datum publikace 21.4.2023

Příloha č. 15 Odpověď právního zástupce žalovaných ze dne 26.4.2023

20. Dne 15.6.2023 se žalobci ve snaze o mimosoudní vyřešení sporu opětovně obrátili na žalované druhou předžalobní výzvou, v níž opět uplatnili nároky zdržovací, odstraňovací a na odčinění způsobené nemajetkové újmy. I na tuto předžalobní výzvu reagovali žalovaní prostřednictvím jejich právního

zástupce tak, že veškeré požadavky žalobců označili za neoprávněné a nedůvodné. Žalobcům tak nezbyla jiná možnost, než se domáhat ochrany svých práv a oprávněných zájmů před soudem prostřednictvím této žaloby

Důkaz:

Příloha č. 16 Druhá předžalobní výzva ze dne 15.6.2023

Příloha č. 17 Odpověď právního zástupce žalovaných ze dne 18.6.2023

III.

Žalovaní protiprávně zasáhli do osobnostních práv žalobců

III.A. Protiprávní zásah do osobnostních práv žalobců

21. Žalobci jsou přesvědčeni, že žalovaní svým společným jednáním spočívajícím ve zveřejňování a rozšiřování Výzvy, jakož i dalších navazujících příspěvků, které obsahovaly celou řadu nepravdivých difamačních skutkových tvrzení o osobách žalobců, bezprecedentním způsobem zasáhli do jejich osobnostních práv, a to konkrétně do práva na důstojnost, vážnost a čest.

22. Nejvyšší soud v rámci své ustálené rozhodovací praxe opětovně konstatoval, že **„Neoprávněným zásahem je zásadně každé nepravdivé tvrzení nebo obvinění, které zasahuje práva chráněná ustanoveními § 11 a násl. občanského zákoníku [pozn.: dnešní § 81 a násl. občanského zákoníku]. Bez významu je skutečnost, zda původce zásahu si byl vědom nepravdivosti svého tvrzení nebo zda šlo pouze o nedbalé přejímání poznatků a jejich rozšiřování.“**²

23. Dále z judikatury Nejvyššího soudu plyne, že **odsuzování a zavrhování jednání nebo činnosti fyzické osoby, opírající se o okolnosti, o nichž je sdělován nepravdivý údaj, představuje zpravidla citelný neoprávněný zásah do práva fyzické osoby na ochranu její osobnosti.**³

24. Co se týče důkazního břemene stran pravdivosti difamačních skutkových tvrzení zveřejňovaných a rozšiřovaných žalovanými, žalobci odkazují na ustálený právní názor Nejvyššího soudu, dle něhož **„Je obecně uznávanou zásadou, že u difamujících skutkových tvrzení, je důvodem vylučujícím neoprávněnost zásahu zpravidla skutečnost, že taková tvrzení jsou pravdivá (resp. že příslušná informace odpovídá pravdě). Pravdivost těchto tvrzení ovšem musí prokázat jeho původce (důkaz pravdy).“**⁴

25. Přestože tedy důkazní břemeno stran pravdivosti rozšiřovaných výroků leží na žalovaných, žalobci se níže vyjadřují a vyvrací jednotlivá závažná nepravdivá obvinění, která o jejich osobách žalovaní rozšiřovali.

26. Žalobci důrazně odmítají, že by se kdy měli při řízení podřízených zaměstnanců působících na ÚSTR dopouštět bossingu, kterým se rozumí nepřípustné šikanózní jednání a systematický nátlak vedoucího zaměstnance vůči podřízeným. Stejně tak je naprosto absurdní obvinění, že žalobci vytváří „toxické pracovní prostředí“. **Žalobci důrazně trvají na tom, že bývalý vedoucí Oddělení vzdělávání ÚSTR,**

² Srov. rozsudek Nejvyššího soudu (i) ze dne 21.8.2003, sp. zn. 23 Cdo 1234/2002, nebo také (ii) ze dne 25.9.2003, sp. zn. 28 Cdo 1410/2002.

³ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 19.7.1995, sp. zn. Cdon 24/95, č. 15/1996 Sb. rozh.

⁴ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 28.1.2010, sp. zn. 30 Cdo 2797/2008, 30 Cdo 2800/2008.

pan Mgr. Čeněk Pýcha, Ph.D., kterého žalobce 1 dne 6.3.2023 v souladu s příslušnou právní úpravou odvolal, ani nikdo z žalovaných nikdy nebyli vystaveni žádnému šikanóznímu jednání, systematickému nátlaku či jiným „toxickým“ praktikám na pracovišti. Nikomu z Oddělení vzdělávání nebyly udělovány žádné výtky, nikdo nebyl krácen na osobních příplatcích ani u nikoho nedošlo ke snížení platu.

27. Pokud žalovaní trvají na tom, že se tak mělo dít, měl kdokoliv z nich bezprostředně pro zjištění těchto okolností uvědomit svého nadřízeného, který měl povinnost neprodleně konat v souladu s příslušným interním předpisem – pracovním řádem ÚSTR. V případě, kdy by se ohlašovatel obával, že jeho nadřízený a/nebo žalobci jakožto vedení ÚSTR nevyřeší stížnosti nestranně, měl se obrátit přímo na Radu ÚSTR, která je nejvyšším orgánem ÚSTR příslušným k řešení stížností vůči vedení. **Nic takového se však nikdy nestalo a v tomto ohledu neexistuje jediná stížnost od kteréhokoliv z žalovaných. Nutno podotknout, že ani pan Mgr. Čeněk Pýcha, Ph.D., po jehož odvolání žalobci zveřejnili Výzvu a začali celou věc medializovat i skandalizovat, si také nikdy na tvrzené praktiky žalobců na pracovišti nestěžoval, ať již písemně či ústně.** Zřejmě právě proto se nestal signatářem Výzvy a nikterak se nepodííl na protiprávní činnosti žalovaných (!).

28. Stejně tak je naprosto nepravdivé obvinění, dle kterého se žalobci měli dopouštět cenzurních zákroků a omezovat svobodu bádání. Cenzurou se rozumí velmi závažné jednání spočívající v autoritativním potlačování sdělování informací a svobody projevu, ke kterému by žalobce nikdy ani náhodou nenapadlo se uchýlit. Žalobcům není zřejmé, jak konkrétně měli znemožňovat distribuci a prezentaci knihy *13 objektů z (ne)šťastného muzea*, když tato **byla již v březnu 2023 expedována v řadě výtisků smluvním partnerům ÚSTR a rovněž samozřejmě je řádně distribuována veřejnosti prostřednictvím největších tuzemských prodejců knih.** Nutno zdůraznit, že předmětná publikace představuje výstup externího grantového projektu, u kterého ÚSTR ani nemůže účinně zakázat distribuci, neboť pokud by se o to jakkoliv pokusil, byl by povinen vracet peněžní prostředky z příslušného projektu v řádech milionů korun pro porušení jeho podmínek.

Důkaz:

- Příloha č. 18 Snímek obrazovky pořízený na e-shopu knihkupectví KOSMAS dokládající prodej knihy 13 objektů z (ne)šťastného muzea*
- Příloha č. 19 Snímek obrazovky pořízený na e-shopu knihkupectví Knihy Dobrovský dokládající prodej knihy 13 objektů z (ne)šťastného muzea*
- Příloha č. 20 Snímek obrazovky pořízený na e-shopu knihkupectví MEGAKNIHY dokládající prodej knihy 13 objektů z (ne)šťastného muzea*

29. Co se týče obvinění ze znemožnění prezentace digitální aplikace *HistoryLab* na události *European Innovation Days in History Education* a z údajného „*nepochopitelného zákazu*“, žalobci uvádí na pravou míru, že pan Mgr. Čeněk Pýcha, Ph.D., který měl zajistit předmětnou prezentaci, byl toho času na překážkách v práci a nemohl jet na služební cestu do zahraničí. **Pracovní cestu do Bruselu však v tomtéž termínu absolvoval pan Mgr. Vojtěch Ripka, Ph.D. (žalovaný 8), který vedl workshop v rámci mezivládního programu pořádaného Radou Evropy, Evropskou komisí a evropskou asociací vzdělavatelů v historii Euroclio, během něhož prezentoval právě aplikaci HistoryLab.** Je tedy naprosto nepochopitelné, jak se žalobci mohli dopustit porušení základních standardů vědecké práce a poškození mezinárodní reputace ÚSTR jednáním, k němuž nikdy nedošlo.

Důkaz:

Příloha č. 21 Facebookový příspěvek zveřejněný na stránce Dějepis v 21. století ze dne 11.3.2023

Příloha č. 22 Potvrzení o schválení pracovní cesty žalovaného 8 do Bruselu na období 6.–8.3.2023

30. V odst. č. 3 Výzvy je pak uvedeno nepravdivé skutkové tvrzení, že se vedení Ústavu vyhýbá vyjádření, zda se ÚSTR bude podílet na projektu Dějepis+. Vedení ÚSTR se v tomto směru **opakovaně kladně písemně vyjádřilo** Ministerstvu školství, mládeže a tělovýchovy České republiky, včetně komunikace a osobního jednání přímo s tehdejšími ministrem prof. Vladimírem Balašem, a žalovaní jakožto bývalí zaměstnanci Oddělení vzdělávání o této skutečnosti byli prostřednictvím jejich vedoucího informováni. Žalobci jakožto vedení ÚSTR se po celou dobu až dosud proaktivně zasazovali za pokračování předmětného projektu, který byl bohužel stejně zrušen na základě rozhodnutí Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy, avšak rozhodně nikoliv z důvodů (byť jen minimálně) přičitatelných žalobcům. Dále žalovaní označují žalobce (vedení ÚSTR) za nekompetentní, tzn. neschopné a nezpůsobilé pro výkon jejich funkcí. **Vzhledem k tomu, že takřka celý obsah Výzvy je založen na nepravdivých a zavádějících tvrzeních, nemůže být legitimní a věcné ani označení žalobců za nekompetentní osoby, když žalovaní neuvádí jediný pravdivý údaj, který by takovou kritiku odůvodňoval.**

Důkaz:

Příloha č. 23 Dopis adresovaný doc. PhDr. Mikuláši Bekovi, Ph.D. ze dne 18.5.2023

Zápis z 2. neveřejného jednání Rady ÚSTR konaného dne 22.3.2023 (Příloha č. 8 žaloby)

31. Žalobci dále důrazně odmítají též krajně závažné a naprosto absurdní obvinění z ne hospodárnosti při vedení ÚSTR a ohrožování externě financovaných projektů i grantů. Žalovaní totiž tímto prakticky obvinili oba žalobce ze spáchání trestného činu porušení povinnosti při správě cizího majetku ve smyslu § 220 trestního zákoníku, a to opět aniž by pro to měli jakékoliv skutečně relevantní důkazy. **Žalobci uvádí, že pod jejich vedením se podařilo ÚSTR po ekonomické stránce plně stabilizovat, ekonomické oddělení ÚSTR řádně pracuje podle plánu, a dokonce se za rok 2022 povedlo ušetřit značné peněžní prostředky, které mohou být dále využity pro zkvalitnění podmínek pro pracovníky ÚSTR** (srov. například bod 6 zápisu z 2. neveřejného zasedání Rady ÚSTR konaného dne 22.3.2023) Jinými slovy, žalobci ve skutečnosti vedou ÚSTR velmi hospodárně a efektivně, tzn. rozhodně nikoliv způsobem, který nepravdivě uvádí žalovaní. V této souvislosti lze dodat, že choval-li se někdo nezodpovědně a v rozporu s oprávněnými zájmy ÚSTR, jsou to právě žalovaní, kteří po podání hromadné výpovědi ukončili svou práci rovněž na externích grantových projektech, v nichž mohli díky rozhodnutí vedení ÚSTR pokračovat i skončení pracovního poměru a přesto je svým jednáním zásadně ohrozili.

32. Žalobci na tomto místě opětovně upozorňují na skutečnost, že žalovaní navzdory jejich tvrzení uvedeném v závěru Výzvy, že veškerá obvinění žalobců doloží a konkrétně obhájí Radě ÚSTR, nepředložili Radě ani žádnému jinému orgánu vůbec ničeho. Právě proto pak Rada ÚSTR na svém jednání konaném dne 22.3.2023, na němž se touto záležitostí zabývala, jednomyslně plně podpořila oba žalobce jakožto vedení ÚSTR.

Důkaz:

Zápis z 2. neveřejného jednání Rady ÚSTR konaného dne 22.3.2023 (Příloha č. 8 žaloby)

33. S ohledem na shora uvedené žalobci uzavírají, že žalovaní ve Výzvě a navazujících příspěvcích skutečně zveřejnili a dále rozšiřovali celou řadu nepravdivých, zavádějících skutkových tvrzení, jakož i nepřípustně excesivní kritické výroky bez pravdivostního základu. **Napadené výroky žalovaných proto nemohou obstát, protože je nutno na jednání žalovaných nahlížet jako na protiprávní zásah do osobnostních práv žalobců.**

III.B. Žalobou uplatňované nároky

34. Vzhledem k tomu, že žalovaní se dopustili protiprávního zásahu do osobnostních práv žalobců, těmto ze zákona náleží právo domáhat se toho, aby bylo od neoprávněného zásahu upuštěno, aby byl odstraněn jeho následek, jakož i odčinění způsobené nemajetkové újmy. Žalobci se pokusili protiprávní zásah vyřešit mimosoudně prostřednictvím 2 předžalobních výzev, nicméně žalovaní ani jedné z nich (byť jen částečně) nevyhověli. Protiprávnímu zásahu žalovaných je tak nutno zabránit prostřednictvím uložení povinností ze strany soudu.

35. Žalobci proto touto žalobou uplatňují **zdržovací nárok**, jelikož protiprávní zásah do jejich osobnostních práv stále trvá, intenzivně je poškozuje a hrozí jeho další eskalace, přičemž konkrétně se domáhají, aby se žalovaní napříště zdrželi šíření tvrzení, že se žalobci jakožto členové vedení ÚSTR dopouští bossingu, cenzurních zákroků, omezování svobody bádání a nehospodárného jednání.

36. Dále se žalobci domáhají, aby bylo žalovaným uloženo společně a nerozdílně **odstranit závadný stav** způsobený jejich protiprávními zásahy popsány výše, konkrétně aby z webových stránek www.dejepispodtlakem.cz odstranili (i) celý příspěvek ze dne 15.3.2023 nadepsaný „Výzva k zastavení destrukce vzdělávací činnosti Ústavu pro studium totalitních režimů“, (ii) celý příspěvek ze dne 16.3.2023 nadepsaný „Trváme na znění Výzvy v jejím plném rozsahu“, a (iii) větu znějící „Opravdu nechala Rada sběr důkazů o podezření z bossingu a cenzury pouze na řediteli, který podle celého oddělení onu cenzuru a bossing bud' inicioval, prováděl nebo schvaloval?“ uvedenou v příspěvku ze dne 23.3.2023 nadepsaném „Oddělení vzdělávání ÚSTR: Rada nechtěla vidět důkazy, vedení systematicky nemluví pravdu“. Právě těmito příspěvky, resp. částí příspěvku totiž dle názoru žalobců došlo k nejcitelnějšímu zásahu do jejich osobnostní sféry.

37. V důsledku protiprávního zásahu do jejich osobnostních práv žalobci utrpěli citelnou, stěžejí napravitelnou nemajetkovou újmu, kterou jsou žalovaní povinni odčinit. Jak přitom plyne z judikatury Nejvyššího soudu, „**Jakékoliv snížení lidské důstojnosti je nezbytné vnímat jako zásah stěžejí reparabletný, neboť lidská důstojnost je hodnotou neporovnatelnou s ostatními ústavně chráněnými hodnotami, je zcela nenahraditelná jiným statkem...**“⁵ Tím spíše pak za situace, kdy žalovaní zasahovali do osobnostních práv žalobců opětovně, kontinuálně a systematicky prostřednictvím veřejně dostupné sítě internet, celostátních médií, sociálních sítí atp., přičemž z jejich jednání je víc než patrný zlý úmysl a silná snaha o skandalizaci celé věci.

38. Žalobci jsou proto přesvědčeni, že je zcela opodstatněné požadovat jak morální, tak i peněžitou **satisfakci za způsobenou nemajetkovou újmu**, neboť samotná omluva nezajistí její skutečné a dostatečně účinné odčinění.

⁵ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 16.12.2020, sp. zn. 25 Cdo 1004/2020.

39. Dle 2951 odst. 2 občanského zákoníku se nemajetková újma odčiní přiměřeným zadostiučiněním. Zadostiučinění musí být poskytnuto v penězích, nezajistí-li jeho jiný způsob skutečné a dostatečně účinné odčinění způsobené újmy. Dále § 2956 občanského zákoníku stanoví, že vznikne-li škůdci povinnost odčinit člověku újmu na jeho přirozeném právu chráněném ustanoveními první části tohoto zákona, nahradí škodu i nemajetkovou újmu, kterou tím způsobil; jako nemajetkovou újmu odčiní i způsobené duševní útrapy. Kritéria pro stanovení způsobu a výše zadostiučinění jsou upravena v § 2957 občanského zákoníku, přičemž mezi ně patří mimo jiné (i) úmyslné způsobení újmy, a (ii) násobení účinků zásahu jeho uváděním ve veřejnou známost.

40. Jedním ze základních východisek, z nichž české soudy vychází při rozhodování o odčinění způsobené nemajetkové újmy je, že „*U újmy, která nemá majetkový charakter, je vyloučeno uvedení do původního stavu, exaktní vyčíslení peněžité náhrady za tuto újmu je z povahy věci vyloučeno [...] **Nastupuje proto satisfakce (zadostiučinění), která má alespoň zmírnit nepříznivé stavy vzniklé škodlivým zásahem do osobnostní sféry poškozeného, případně poskytnout poškozenému, aby si těžko měřitelné a na peníze ne zcela exaktně převoditelné potíže nemajetkového charakteru vykompenzoval tím, že si pomocí finančních prostředků, případně předmětů či požitků pořízených za poskytnutou náhradu, zpříjemní či usnadní život.** [...] Obecně platí, že soud musí při úvaze o přiměřenosti navrhované satisfakce za nemajetkovou újmu vzniklou na osobnosti fyzické osoby především vyjít jak z celkové povahy, tak i z jednotlivých okolností konkrétního případu, musí přihlídnout např. k **intenzitě, povaze a způsobu neoprávněného zásahu, k charakteru a rozsahu zasažené hodnoty osobnosti,** k trvání i vlivu vzniklé nemajetkové újmy pro postavení a uplatnění postižené fyzické osoby ve společnosti apod.“⁶*

41. Z rozhodovací praxe Ústavního soudu dále vyplývá, že relativní náhrada nemajetkové újmy má kromě funkce satisfakční plnit taktéž funkci preventivně-sankční. K této funkci Ústavní soud uvedl, že „*V tomto pojetí, zohledňujícím význam intenzity a míry zavinění při stanovení výše relativní náhrady, je zásah do práva na ochranu osobnosti civilním deliktem a přiměřené zadostiučinění jednou z **civilněprávních sankcí,** která má odrazovat rušitele chráněných osobnostních statků a jeho možné následovníky od protiprávního jednání, a být tak **nástrojem speciální i generální prevence,** což vyžaduje, aby se jednalo o sankci patřičně důraznou a dostačující (přiměřenou) i z tohoto hlediska.“⁷ Ve vztahu k preventivně-sankční funkci relativní náhrady žalobce odkazuje rovněž na náleží Ústavního soudu ze dne 2.11.2021, sp. zn. I.ÚS 668/21, kde jsou zejména v odstavcích 32–34 vymezena podstatná kritéria pro odpovídající určení výše náhrady v penězích.*

42. Konečně žalobci odkazují na judikaturu Nejvyššího soudu, v níž je akcentováno, že pro přisouzení náhrady nemajetkové újmy v penězích je určujícím „*mimo jiné především zjištění, že v konkrétním případě jde o nemajetkovou újmu vzniklou v osobnostní sféře fyzické osoby, kterou tato fyzická osoba objektivně zejména vzhledem k **povaze, intenzitě, trvání a rozsahu působení nepříznivého následku může pociťovat a prožívat jako závažnou.**“⁸*

43. S ohledem na výše vylíčené rozhodné skutečnosti a citovanou judikaturu jsou žalobci přesvědčeni, že výše relativní náhrady nemajetkové újmy požadované touto žalobou, tj. 50.000 Kč pro každého z žalobců, je zcela přiměřená celkovému zásahu do osobnostních práv žalobců ze strany žalovaných a že bude plnit zejména satisfakční funkci, která je v tomto případě bezpochyby na místě.

⁶ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 14.4.2020, sp. zn. 25 Cdo 281/2019.

⁷ Srov. náleží Ústavního soudu ze dne 6.3.2012, sp. zn. I. ÚS 1586/09.

⁸ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 31.1.2012, sp. zn. 30 Cdo 1084/2010.

44. Žalobci si dovolují opětovně uvést, že žalovaní svým jednáním citelně veřejně zasáhli do práva žalobců na důstojnost, vážnost a čest. V důsledku všeho výše uvedeného byl velmi nepříznivým způsobem ovlivněn především jejich pracovní, ale taktéž i osobní život, což žalobci stále nepříznivě pociťují ke dni podání této žaloby. Vzhledem k tomu žalobci uvádí, že požadovaná relativní náhrada nemajetkové újmy ve výši 50.000 Kč pro každého z nich v kontextu celé této věci představuje takřka minimální částku, když v jiných případech protiprávních zásahů do osobnostních práv české soudy přiznávají částky podstatně vyšší.

IV.

Shrnutí a závěrečný návrh

45. S ohledem na vše shora uvedené žalobci shrnují, že žalovaní se dopustili závažného protiprávního zásahu do osobnostních práv žalobců, a to kontinuálním a systematickým zveřejňováním a šířením především nepravdivých skutkových tvrzení, a dle též nepřijatelné excesivní kritiky, přičemž tento zásah trvá dodnes. Žalobci jsou přesvědčeni, že je na místě, aby byla žalovaným uložena povinnost (i) zdržet se veškerých obdobných zásahů do osobnostních práv žalobců, (ii) odstranit žalobou napadené difamační příspěvky, a (iii) omluvit se žalobcům, a (iv) zaplatit jim peněžitou náhradu způsobené nemajetkové újmy.

46. Závěrem žalobci akcentují, že sdělování a šíření nepravdivých a dehonestujících informací o jiné osobě není ničím právem, jak se snaží tvrdit žalovaní, resp. jejich právní zástupce. Tento závěr ostatně vyplývá z rozhodovací praxe Nejvyššího soudu, dle které je „obecně uznávanou zásadou, že **svoboda slova není institutem bezbřehým. Za výkon tohoto práva obecně nelze považovat tvrzení nepravdivých, resp. pravdě neodpovídajících skutečností.**“⁹

47. Žalobci proto navrhují, aby nadepsaný soud vydal následující:

r o z s u d e k

- I. Žalovaní jsou povinni zdržet se šíření tvrzení, že žalobci se jakožto členové vedení Ústavu pro studium totalitních režimů dopouští bossingu, cenzurních zákroků, omezování svobody bádání a nehospodárného jednání.
- II. Žalovaní jsou povinni společně a nerozdílně odstranit následující příspěvky z webových stránek www.dejepispodtlakem.cz:
 - a. celý příspěvek ze dne 15.3.2023 nadepsaný „**Výzva k zastavení destrukce vzdělávací činnosti Ústavu pro studium totalitních režimů**“; a
 - b. celý příspěvek ze dne 16.3.2023 nadepsaný „**Trváme na znění Výzvy v jejím plném rozsahu**“,
 - c. větu znějící „**Opravdu nechala Rada sběr důkazů o podezření z bossingu a cenzury pouze na řediteli, který podle celého oddělení onu cenzuru a bossing buď inicioval, prováděl nebo schvaloval?**“ uvedenou v příspěvku ze dne 23.3.2023 nadepsaném „**Oddělení vzdělávání ÚSTR: Rada nechtěla vidět důkazy, vedení systematicky nemluví pravdu**“,

a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

⁹ Srov. rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 18.3.2008, sp. zn. 30 Cdo 1385/2006.

- III. Žalovaní jsou povinni společně a nerozdílně zaslat k rukám žalobců písemnou omluvu v následujícím znění bez dalších dovětek:

„Omlouváme se doc. PhDr. Ladislavu Kudrnovi, Ph.D. a JUDr. Kamilu Nedvědickému za veřejné šíření nepravdivých obvinění a excesivní kritiky ve Výzvě k zastavení destrukce vzdělávací činnosti Ústavu pro studium totalitních režimů ze dne 15. března 2023, jakož i dalších navazujících příspěvcích, dle kterých se měli v rámci jejich působení na Ústavu pro studium totalitních režimů dopouštět bossingu, cenzurních zákroků a nehospodárného jednání.

S úctou

doc. Kamil Činátl, Ph.D.

doc. PhDr. Jan Mervart, Ph.D.

Mgr. Tereza Arndt

Mgr. Jaroslav Pinkas, Ph.D.

PhDr. Jaroslav Najbert, Ph.D.

Mgr. Bohumil Melichar

Mgr. Vojtěch Ripka, Ph.D.

Mgr. Anna Macourková

Mgr. Václav Sixta, Ph.D.

Mgr. Tereza Fenclová Mašková

Mgr. Petr Sedlák, Ph.D.

PhDr. Pavla Sýkorová

PhDr. Michal Kurz

Mgr. Josef Řídký, Ph.D.

Mgr. Michaela Veselá

Mgr. Jiří Maha

Mgr. Martin Váňa

Mgr. Peter Sokol

Mgr. Roman Anýž“

a dále zveřejnit tuto omluvu bez dalších dovětek na webových stránkách www.dejepispodtlakem.cz po dobu alespoň 6 měsíců, přičemž titulek i samotný text omluvy musí být zpracován stejným fontem a velikostí písma jako titulek a text „Výzvy k zastavení destrukce vzdělávací činnosti Ústavu pro studium totalitních režimů“ uveřejněné dne 15.3.2023, to vše do 3 dnů od právní moci rozsudku.

- IV. Žalovaní jsou povinni společně a nerozdílně zaplatit žalobci 1 částku 50.000 Kč a žalobci 2 částku 50.000 Kč, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku.

- V. **Žalovaní jsou povinni společně a nerozdílně nahradit žalobcům náklady řízení v částce určené soudem, a to do 3 dnů od právní moci rozsudku k rukám právní zástupkyně žalobců.**

**JUDr. Kamil Nedvědický
doc. PhDr. Ladislav Kudrna, Ph.D.**